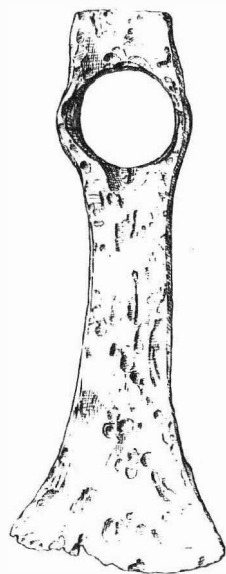

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1978

BRNO 1980

Rettungsaktion bei Palonín / Bez. Šumperk/. Beim Strassenbau in der Flur "Sé-korník" wurde eine Anhöhe mit 252 Gruben durchschnitten, die einerseits der Lausitzer Kultur, andererseits dem slawischen Zeitabschnitt angehören. Die Lausitzer Gruben sind dicht in einem Streifen unter dem Berggipfel angebracht. Da die ursprüngliche Oberfläche bereits durch Erosion beeinträchtigt ist, konnten hier keine Pfostenobjekte erfasst werden. Nur an einer Stelle war vermutlich ein Kultobjekt, mit grösseren Pfosten begrenzt und einer Grube in der Mitte; diese enthielt zwei Tassen mit dem Boden nach oben gekehrt. Die Siedlung kann man in den älteren und mittleren /schlesischen/ Abschnitt der Lausitzer Kultur datieren. Die slawische Siedlung reichte bis zu einem Bach. Sie bestand aus Blockbauten, die von tiefen Vorratsgruben und weiteren Arbeitsgruben begleitet waren. Die Wohn- und Nutzobjekte bilden zwei Agglomerationen, die wir als Überreste von Anwesen betrachten können. In einer Vorratsgrube lag ein Menschenskelett. Die Keramik datiert die slawische Ansiedlung rahmenhaft in das 9. - 10. Jahrhundert.

OBILNÍ JÁMA V DRAŽOVICÍCH

/okr. Vyškov /

Václav Burian, Krajské vlastivědné muzeum Olomouc

V jarním období r. 1978 se propadla další obilní jáma, situovaná jihovýchodně od zástavby obce Dražovic v rohu lánu, který ohraničuje silnice do Letonic a cesta k bývalému středisku JZD /poblíž stožáru elektrického vedení/. Podle informace ing. Jana Brtníka šlo o jámu lahovitého tvaru, tedy analogii obilnice objevené r. 1974 v Komořanech¹, ale menších rozměrů. Je to již druhý evidovaný případ nálezu obilní jámy na území katastru Dražovic. První, jak jsme již uvedli², byla zhruba v prodloužené spojnici od středu obce přes nově objevenou jámu na cestě parcelní číslo 1376 poblíž kóty 358. Situace byla zaměřena 18.7. 1978.

Poznámky :

1 PV 1974, 75 - 78.

2 Tamt., 75.

Getreidegrube in Dražovice /Bez. Vyškov/. Im Frühjahr 1978 wurde auf einem Feld unweit des südöstlichen Gemeinderandes eine flaschenförmige Getreidegrube festgestellt. Es ist das zweite registrierte Objekt dieser Art im Gemeindekataster.

ZUHELNATĚLÉ DŘEVO OD STRACHOTÍNA

/okr. Břeclav/

Emanuel Opravil, AÚ ČSAV Brno

Nálezy zuhelnatělého dřeva od Strachotína přispívají k objasnění vývoje vegetačního krytu nivy řeky Dyje v časovém úseku od cca -1300 až do přelomu letopočtu, to znamená ve stratigrafii holocénu ve druhé polovině subboreálu a v první polovině staršího subatlantiku¹. Ačkoliv je Podyjí archeologicky značně prozkoumáno, pro rekonstrukci lesních porostů údolní nivy řeky Dyje máme stále velmi málo podkladů². Popisované nálezy od Strachotína jsou obzvláště cenné tím, že pocházejí z období před mladší povodňovou sedimentací, podmíněnou rozvojem osídlení v mladší době hradištní a kolonizací³. Jestliže v současné době tvoří hlavní podíl lužního lesa v údolní nivě Dyje tzv. měkký luh /vrbo-topolový/ a mokré facie tvrdého luhu, pak ještě do přelomu letopočtu tomu bylo jinak. Převládá tvrdý luh s nižší hladinou spodní vody a bez záplav /nebo jen velmi omezeného rozsahu/, jak to dosvědčuje výskyt zuhelnatělého dřeva ze suchomilných dřevin. Výskyt křovin, vesměs světlomilných druhů, dokazuje existenci lesa s velmi řídkým zápojem. Vrba a topol mají ve strachotínském materiálu velmi nízké zastoupení, rovněž tak vlhkomilný jasan. Velmi zajímavý je ojedinělý výskyt buku v této poloze. V důsledku zhoršujících se klimatických podmínek ve starším subatlantiku asi ojediněle pronikal až na nejnižší terasový stupeň, jak to také dokazují nálezy z Mikulčic⁴.

U Strachotína byly v r. 1978 nalezeny zlomky zuhelnatělého dřeva těchto stromů a keřů:

Dřevina	K u l t u r a					
	velatická		horákovská		pozdně laténská	
	z	v	z	v	z	v
Acer sp. - javor	5	2	-	-	-	-
Acer campestre - babyka	2	1	-	-	-	-
Betula sp. - bříza	3	2	-	-	-	-
Carpinus betulus - habr	3	1	-	-	-	-
Corylus avellana - líska	9	3	-	-	10	4
Crataegus sp. - hloh	1	1	-	-	1	1
Fagus silvatica - buk	-	-	-	-	2	1
Fraxinus sp. - jasan	-	-	-	-	1	1
Ligustrum vulgare - ptačí zob	-	-	-	-	6	1
Populus sp. vel. Salix sp. - topol neb vrba	-	-	-	-	11	3
Quercus sp. - dub	42	11	3	2	79	11
Salix sp. - vrba	-	-	-	-	1	1
Ulmus ps. - jilm	-	-	-	-	1	1
Ulmus carpinifolia - jilm habrolistý	-	-	1	1	4	1
Ulmus laevis - jil vaz	-	-	-	-	3	1

z - souhrnný počet zlomků, v- souhrnný počet vzorků /objektů/

P o z n á m k y :

- 1 F. Firbas, Spät- und nacheiszeitliche Waldgeschichte Mitteleuropas nördlich der Alpen 1, Jena 1949.
- 2 E. Opravil, Die südmährischen Wälder im jüngeren Holozän, Přírodověd. práce ústavů ČSAV Brno 1967, 1, 69 - 116.
- 3 E. Opravil, Údolní niva v době hradištní /ČSSR - Pomoraví, Poodří/, 1978 msc. 1 - 116.
- 4 E. Opravil, 1967, o.c., týž Rostliny z velkomoravského hradiště v Mikulčicích, Studie AÚ ČSAV Brno 1972, 1/2, 6 - 31.

Verkohltes Holz von Strachotín /Bez. Břeclav/. Die Funde stammen aus dem Zeitabschnitt ca. vom Jahre - 1300 bis 0, aus Objekten der Velaticer, Horákov- und spätlatène - zeitlicher Kultur. Es sind in ihnen Hartauarten vertreten; einen ziemlichen Anteil haben lichtliebende Gehölze, besonders Gebüsche, die von einer Waldverlichtung in der Flussau zeugen, völlig unter - schiedlich von der rezenten Weichau mit Weiden und Pappeln.

ZUHELNATĚLÁ SEMENA Z TVRZE U UDÁNEK /západně Moravské Třebové/ /okr. Svitavy/

František K Uhn, Vysoká škola zemědělská Brno

V letech 1975 - 1978 jsem odebral v místě bývalé tvrze západně Udánek mazanice a černou sa - zovitou hmotu na několika místech dna sondy z výzkumu D. Jelínkové z Archeologického ústavu ČSAV Brno. Tvrz byla obydlena v 13. - 16. století. Mazanice byla vypálená, a na povrchu měla otisky ští - paného dřeva. V mazanici byly otisky stébel /tloušťka 0,3 - 3 mm/, plevy a necelé obilky /tloušťka 1,5 - 2 mm/ žita /Secale cereale/. Sázkovité hmoty bylo odebráno asi 2 kg, zejména v jižní části ob - jektu, asi 1,2 m pod dnešním povrchem při vnitřní straně ob. ctní zdi, pod červenou udusanou vrst - vou, pravděpodobně ze starších období osídlení. Po vyschnutí byl materiál síty rozdělen na veli - kostní frakce a prohlédnut preparačním mikroskopem. Mimo 5,5g zuhelnatělých dřev většinou Jehlič - natých bylo vybráno 1,6 g semen, jejichž určení následuje /semena, zejména obilí, byla z velké čá - sti silně zdeformovaná a zčásti špatně zachovaná, pravděpodobně velkým žářem při zuhelnatění/:

- Pěstované rostliny:

- žito /Secale cereale/, 21 obiliek velikosti velmi variabilních, větší ob. 7,0 x 3, 4 x 2,4 mm, ma - lé 4 - 4,7 x 2,0 - 2,7 x 2,2 - 2,5 mm

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1978

Vydává	: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor	: akademik Josef Poulík
Redaktoři	: dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady	: dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby	: doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě	: železná motyka ze slovanského sídliště u Palonína
Tisk	: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo	: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis	: 450 kusů - neprodejné